

Registratienummer:	RVO12.0081	Portefeuillehouder:	P.N. Bruin
Van afdeling:	Stadsbeheer	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	<ul style="list-style-type: none"> • Beheerplan wegen 2013-2017 • • •
Behandelend ambtenaar:	ing.A.J.J. Post		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8919		
E-mail adres:	a.post@denhelder.nl		
Onderwerp:	Vaststellen Beheerplan wegen 2013-2017		

Gevraagd besluit:

- 1) het "Beheerplan wegen 2013-2017" vast te stellen;
- 2) prioriteit te geven aan onderhoud van hoofdwegen, fietspaden en voetpaden in de periode 2013-2017.

Publiekssamenvatting

De gemeente heeft de wettelijke taak om de openbare wegen en paden in een veilige en bruikbare staat te houden. Om deze taak zo optimaal mogelijk en voor de laagst maatschappelijke kosten uit te kunnen voeren is het belangrijk om het onderhoud uit te voeren volgens een nauwkeurig beschreven plan; een beheerplan voor wegen. In het beheerplan wegen 2013-2017 is beschreven hoe de onderhoudstoestand van de wegverhardingen in de gemeente Den Helder ervoor staat, aan welke wegverhardingen de komende vijf jaren onderhoud gepland gaat worden en is beschreven hoeveel geld dit onderhoud gaat kosten.

Inleiding

Het beheer van de openbare ruimte kent een aantal beheersectoren zoals riolering, openbaar groen, openbare verlichting en wegen. Door de onderlinge verschillen wordt voor elke sector een eigen meerjarig beheerplan geschreven dat als kader dient voor het uit te voeren onderhoud. Het huidige beheerplan 'Wegbeheersonderhoudplan 2008-2012' loopt ten einde en is niet meer gebaseerd op de meest actuele onderhoudsgegevens en onderhoudsbeleid. Het beheerplan voor de beheersector 'wegen' dient dus geactualiseerd en opnieuw vastgesteld te worden.

Het beheerplan is een instrument dat de gemeente als wegbeheerder informatie verstrekt over de actuele kwaliteit van haar wegen. Met deze informatie kunnen beleidskaders opgesteld worden en op hoofdlijnen worden bepaald waar de komende jaren onderhoud uitgevoerd wordt. Als de situatie zich voordoet dat het benodigde onderhoud meer gaat kosten dan vooraf begroot, dan geeft het beheerplan argumenten om de gemeentelijke begroting aan te passen. Ook geeft het beheerplan handvatten om prioriteiten te stellen in het uitvoeren van het benodigde onderhoud met als doel een betere aansluiting met het beschikbare onderhoudsbudget te krijgen.

De gemeenteraad stelt de kaders vast waarbinnen haar beleid dient te worden uitgevoerd. Daarom dient de gemeenteraad ook de kaders voor het onderhoud aan de wegen voor de periode 2013-2017 aan te geven door het Beheerplan wegen 2013-2017 vast te stellen.

Het Beheerplan wegen 2013-2017 beschrijft de actuele onderhoudstoestand van de openbare wegen in de gemeente Den Helder en geeft in hoofdlijnen antwoord op de vraag welke typen wegverharding onderhoud nodig hebben en hoeveel dit onderhoud kost. Ook geeft het beheerplan aan welke typen wegverhardingen prioriteit moeten krijgen als blijkt dat het financieel niet mogelijk is om al het benodigde onderhoud in de komende beheerperiode (2013-2017) uit te voeren.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het Beheerplan wegen 2013-2017 moet resulteren in:

- een volledige afname van onveilige situaties op alle voetpaden en fietspaden;
- een afname van potentieel gevaarlijke situaties in woonstraten en woonerven met minimaal 50%;
- het uitvoeren van onderhoud op alle hoofdwegen die volgens de onderhoudscriteria een slechte onderhoudsstaat hebben;
- het inplannen van onderhoud op alle fietspaden en hoofdwegen die volgens de onderhoudscriteria een matige onderhoudsstaat hebben. Zodra toekomstige inspectieresultaten aangeven dat op deze desbetreffende wegen en paden de onderhoudstoestand is verslechterd, wordt het geplande onderhoud daadwerkelijk uitgevoerd.

Kader

1) Wegenwet

Gemeenten hebben volgens de Wegenwet het beheer van alle, binnen haar gebied liggende openbare wegen, die niet in beheer zijn bij Rijk, provincie of waterschap. De overheidsinstantie is voor de wegen die onder haar beheer vallen, ook de onderhoudsplichtige volgens de Wegenwet (artikel 15). De gemeente Den Helder is daarmee verplicht om het onderhoud aan de weg te financieren en uit te laten voeren. De Wegenwet vereist tevens dat de onderhoudsplichtige ervoor zorgt dat haar wegen in een goede staat verkeren (artikel 16).

2) Burgerlijk Wetboek

In het Burgerlijk Wetboek zijn twee artikelen van belang voor het wegbeheer; artikelen 162 en 174 van boek 6. Artikel 162 gaat over schuldaansprakelijkheid. Artikel 174 gaat over risicoaansprakelijkheid. Volgens artikel 6:174 verkeert een weg in een goede staat als deze voldoet aan de eisen die men in de gegeven omstandigheden daaraan mag stellen. Bij een ongeval hoeft volgens artikel 6:174 het slachtoffer alleen te bewijzen dat er sprake is van een gebrek aan de weg en dat daardoor een ongeval heeft plaatsgevonden. Het maakt hierbij niet uit hoe het gebrek is ontstaan en wie daaraan schuldig is. De wegbeheerder is risicoaansprakelijk voor het ongeval.

Artikel 6:162 gaat over schuldaansprakelijkheid. Volgens dit artikel is er sprake van een onrechtmatige daad. Van een onrechtmatige daad is bijvoorbeeld sprake als een wegbeheerder nalaat onderhoud te verrichten aan een weg die gevaarlijke gebreken vertoont.

3) Strategische Visie 2020

Volgens artikel 6 van de Strategische Visie 2020 dient een minimaal kwaliteitsniveau van de openbare ruimte bereikt én gehandhaafd te worden voor de gehele gemeente. Dit minimale kwaliteitsniveau is recentelijk gewijzigd. In de nota 'Onderhoud van kapitaalgoederen in de openbare ruimte', vastgesteld op 31 oktober 2011 is het niveau 'basis' vervangen door landelijke onderhoudscriteria voor veiligheid en functionaliteit.

4) Nota Onderhoud van kapitaalgoederen in de openbare ruimte

Met deze nota is vastgesteld dat de systematiek van beeldkwaliteit voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen waaronder de wegen wordt vervangen door landelijke criteria voor veiligheid en functionaliteit. Voor het wegbeheer zijn dit de richtlijnen van de C.R.O.W. (centrum voor regelgeving en onderzoek in de weg- en waterbouw).

Argumenten

Vaststellen Beheerplan wegen 2013-2017

De gemeenteraad heeft als hoogste orgaan binnen de gemeente ondermeer de taak om hoofdlijnen van beleid vast te stellen, toezicht te houden op de uitvoering van dit beleid en een bijbehorend budget te bepalen. Het Beheerplan wegen 2013-2017 is een document dat beleid beschrijft aangaande het wegbeheer en wegonderhoud voor de periode 2013-2017. In dit beheerplan zijn de uitgangspunten voor beheer én de gegevens over onderhoudstoestand, hoeveelheden en benodigde financiën die als basis dienen voor het beleid gewijzigd ten opzichte van de uitgangspunten en gegevens van het voorgaande beheerplan voor wegen. Het is daarom noodzakelijk om nieuw beleid voor wegenonderhoud met het nieuwe Beheerplan wegen 2013-2017 vast te stellen.

Prioriteiten

Aan de hand van de meest recente inspectieresultaten die in eind 2011 zijn verkregen en de areaalgegevens op peildatum 1 oktober 2011 is de beoordeelde kwaliteit van alle wegverhardingen, totaal ruim 3.1 miljoen m² getoetst aan de landelijke richtlijnen, urgentie en zijn vervolgens doelmatige onderhoudsmaatregelen bepaald.

Om al het benodigde groot onderhoud uit te voeren is een jaarlijks budget nodig van € 2,56 miljoen. Wanneer het beschikbare budget van 2012 voor het groot onderhoud aan wegen als uitgangspunt wordt genomen, dan dient het beschikbare budget voor groot onderhoud aangevuld te worden met circa € 1,1 miljoen per jaar. Het is dan mogelijk om op alle verhardingen, ongeacht de functie of mate van gebruik, hinderlijke en (potentieel) gevaarlijke situaties te verhelpen en is het mogelijk al het achterstallig onderhoud weg te werken. Er is dan sprake van goed, verantwoord wegbeheer en goed rentmeesterschap.

Met het huidige budget voor groot onderhoud (€ 1,47 miljoen) is het echter niet mogelijk om al het benodigde onderhoud uit te voeren. Er dienen daarom prioriteiten gesteld te worden. Vastgesteld dient te worden welke wegverhardingen wel en welke wegverhardingen niet onderhouden worden.

Voorgesteld wordt om dan prioriteit te geven aan de volgende type wegverhardingen:

- hoofdwegen
- fietspaden
- voetpaden

De hoofdwegen zijn belangrijk voor een goede verkeersafwikkeling in de stad. Goed onderhouden hoofdwegen garandeert een goede bereikbaarheid van de verschillende buurten en wijken. Deze hoofdwegen bestaan uit asfalt. Het instand houden van een asfaltverharding is uit oogpunt van duurzaamheid belangrijk. Een verslechtering van de onderhoudstoestand kan namelijk leiden tot een stijging van toekomstige onderhoudskosten. Een dergelijke stijging is niet wenselijk en dient dus voorkomen te worden.

Fietspaden en voetpaden zijn de verhardingen waar de meeste klachten over worden geuit door de burger. De kans op vallen en lichamelijk letsel is op slecht onderhouden fietspaden en voetpaden groot. Door aan deze wegverhardingen prioriteit te geven hecht de gemeente veel waarde aan het oplossen van de klachten van haar inwoners.

Met uitzondering van gevaarlijke situaties, krijgt onderhoud aan andere type wegverhardingen geen prioriteit. Het gaat dan vooral om woonstraten en parkeerplaatsen. Eventuele gebreken zoals kleine kuilen en rijsporen blijven zichtbaar. De algemene uitstraling van een straat is dan minder goed. Maar er is geen sprake van een gevaarlijke situatie of een situatie waar de duurzaamheid van de straat in gevaar kan komen. Eventuele gevaarlijke situaties worden namelijk wel met klein onderhoud verholpen. De voorgestelde prioriteiten zijn daarom wel een verantwoorde keuze.

Met het beschikbare budget voor groot onderhoud voor het jaar 2012 als uitgangspunt, is voor de looptijd van het beheerplan (vijf jaar) € 7,37 miljoen beschikbaar. De kosten voor het uitvoeren van het geprioriteerde onderhoud is geraamd op € 7,85 miljoen. Er is dus een totaal tekort van € 476.750,- wat neerkomt op € 95.350,- per jaar. De dekking van dit jaarlijkse tekort vindt plaats door herschikking van financiële middelen binnen de programmabegroting Onderhoud openbare ruimte.

Maatschappelijk draagvlak

Het is niet bekend hoe de inwoners van de gemeente Den Helder in het algemeen denken over het gevoerde onderhoudsbeleid van de voorgaande jaren. Wel is bekend dat het overgrote merendeel van de bewoners uit straten waar onderhoud is uitgevoerd, in hun communicatie naar de gemeente de noodzaak voor onderhoud geheel ondersteunden. Een klein aantal keren was er geen begrip voor de beperkte financiële mogelijkheden van de gemeente en de daarbij behorende aanpak van het onderhoud inzake hergebruik van materialen of afwijzing van onderhoudsverzoeken.

Tot slot is bekend dat de meeste klachten en verzoeken tot het uitvoeren van onderhoud betrekking hebben op fiets- en voetpaden. De fiets- en voetpaden maken mede daarom onderdeel uit van de voorgestelde prioriteiten.

Financiële consequenties

De voorgestelde prioriteiten betreft het onderhoud van hoofdwegen, fietspaden en voetpaden. In de periode 2013-2017 is voor het onderhoud hiervan jaarlijks € 1.569.490,- nodig. In de begroting is per jaar € 1.474.140,- beschikbaar. Er is dus € 95.350,- extra budget nodig. Voorgesteld wordt dit binnen het programma beheer openbare ruimte op te vangen door € 95.350,- over te hevelen van product 575 – Buurt- en representatief groen naar product 215 – Wegenonderhoud. Binnen het product 575 wordt dan minder onderhoud uitgevoerd aan sierheesters.

Communicatie

De hoofdlijnen van het onderhoudsbeleid worden op de stadsnieuwspagina van het Helden Weekblad gepresenteerd. Na vaststelling van het beheerplan worden de voorgestelde prioriteiten op de stadsnieuwspagina toegelicht. Indien bewoners verzoeken om onderhoud te verrichten aan een verharding die geen prioriteit heeft én er geen sprake is van een gevaarlijke situatie, wordt duidelijk uitgelegd welke prioriteiten vastgesteld zijn en waarom het verzoek niet gehonoreerd wordt.

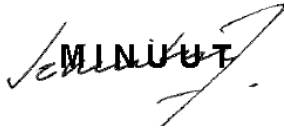
Realisatie

Het groot onderhoud aan de wegen wordt uitgevoerd via jaarlijkse onderhoudsplannen. Deze onderhoudsplannen zijn gebaseerd op de prioriteiten die in het beheerplan zijn benoemd. De wegen en straten die in een bepaald jaar gepland staan, worden opgenomen in de jaarlijkse nota 'Onderhoud openbare ruimte' en door het college vastgesteld.

Den Helder, 20 maart 2012

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

MINUUT

secretaris
H. Raasing

MINUUT